

Onderwerp
Beslissing op uw verzoek

PER AANGETEKENDE POST
NOS

VERZONDEN 21 JUNI 2018

Organisatieonderdeel
Korpsleiding
Korpsstaf
Team Juridische Zaken

Behandeld door

Functie
Juridisch Medewerker

Telefoon
088-1699047

E-mail
wobcoördinatiedesk@knp.politie.nl

Ons kenmerk
2018-0007970 en
2018-0007978

Uw kenmerk

In afschrift aan

Datum

Bijlage(n)
1

Pagina
1

Geachte heer [REDACTED],

Op 31 januari 2018 heeft u een tweetal verzoeken gedaan op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Deze verzoeken zijn door mij ontvangen op 8 februari 2018. Uw verzoeken zien op documenten met betrekking tot de inhuur van advocaten tussen 1 januari 2015 en 31 december 2017. Een verzoek heeft betrekking op de advocaten uit de zogenoemde advocatenpoule, het tweede ziet op de overige advocaten.

Na de ontvangst van uw verzoek is er door de coördinator van de Wob-coördinatiedesk en de behandelaar van uw verzoek contact met u opgenomen. Tijdens dit contact is met uw instemming geconcludeerd dat beide verzoeken samengevoegd worden. U heeft uw verzoek beperkt tot de inzet van advocaten in het kader van de bijstand aan medewerkers die in het kader van operationele werkzaamheden juridische bijstand nodig hadden. U heeft in dit gesprek aangegeven dat u op zoek was naar documenten die inzicht gaven in het aantal zaken, het aantal kantoren en de kosten die door deze kantoren zijn gedeclareerd bij de politie.

Gedurende de gehele procedure is er contact met u geweest. Tijdens deze gesprekken is afgesproken dat u een overzicht ontvangt van de kosten die betaald zijn aan advocaten uit de advocatenpoule, en dat indien u de kosten van andere advocatenkantoren wenst te ontvangen, deze aangeeft na het nemen van dit besluit. Dit wordt verder uitgelegd in de motivatie van dit besluit.

In dit schrijven wordt één besluit genomen op beide verzoeken.

Behandeling

Uw verzoeken zijn op basis van de Wob in behandeling genomen. De Wob ziet op het openbaar maken van in documenten vastgelegde informatie in het bezit van een bestuursorgaan, opdat de burger de overheid kan controleren bij de uitvoering van haar taak.

De beschikbare cijfers over de jaren 2015 tot en met 2017 zijn weergegeven in een Excel bestand dat is gegenereerd uit de financiële administratie. Dit overzicht geeft inzicht in de kosten, gemaakt voor rechtsbijstandsverlening op grond van artikel 69a, van het Besluit algemene rechtspositie politie, in die gevallen dat de politieambtenaar werd aangemerkt als verdachte naar strafrecht. De korpsleiding heeft besloten deze bepaling uit het BARP uit te breiden en alle kosten voor rechtsbijstand, die in dat kader

Onderwerp
Beslissing op uw verzoek

Datum

Pagina
2 van 4

zijn gemaakt, te vergoeden. De status van een politieambtenaar kan namelijk tijdens het verhoor wijzigen. In eerste instantie worden alle politieambtenaren gehoord als getuige. Daarnaast heeft een politieambtenaar rechtsbijstand nodig als een beklagprocedure ex. Art. 12 Wetboek van Strafvordering wordt ingediend tegen het feit dat het OM niet tot vervolging is overgegaan. De politieambtenaar is in een dergelijke procedure geen verdachte, maar krijgt evenwel een advocaat toegewezen en vergoed.

In een informeel gesprek met de afdeling woordvoering van de directie Communicatie heeft u daarover nadere uitleg ontvangen. Om bijstand in zulke juridische procedures te faciliteren is door de politie een poule samengesteld, bestaande uit advocaten die bij de voormalige regionale politiekorpsen veelvuldig politieambtenaren bijstonden, wegens strafrechtelijk onderzoeken en civiele geschillen die voortvloeiden uit de functievervulling, de zogenaamde "advocatenpoule". Het overzicht van de namen van de advocaten die deel uitmaken van deze poule is openbaar en staat op www.politie.nl.

De advocaten hebben zich bereid verklaard ook buiten reguliere kantooruren beschikbaar te zijn voor politieambtenaren die hen in voren omschreven situaties wensen in te schakelen. De politieambtenaar heeft vrije advocatenkeuze. De relatie tussen de advocaat en de politieambtenaar is een privaatrechtelijke overeenkomst, die vertrouwelijk is. De politie staat hier als werkgever verder buiten.

Helaas is het niet gelukt om binnen de wettelijke termijnen een besluit te nemen over uw verzoek. U bent hier gaande het verzoek van op de hoogte gebracht en gedurende de procedure van op de hoogte gehouden. Hierbij geef ik nogmaals beknopt weer, waardoor deze vertraging is opgetreden.

Op verschillende manieren is gekeken naar de kosten die gemaakt zijn door de politie in het kader van deze bijstand. In eerste aanleg is gekeken naar de kostenplaats, echter bleek dit een onvolledig overzicht te geven van de gemaakte kosten. Daarnaast bleken in deze kostenplaats andere kosten te staan die geen betrekking hadden op uw verzoek. Ook in het kader van civiel- en arbeidsrechtelijke procedures kunnen politie medewerkers recht hebben op vergoeding van kosten van juridische bijstand. Deze kosten waren eveneens in dit overzicht verwerkt en zagen niet op uw verzoek. Hier is contact met u over geweest en met u besproken dat wij per advocatenkantoor zouden kijken naar de crediteurencode.

Hierna is gekeken naar de crediteurencode van de verschillende advocaten uit de advocatenpoule. Ook deze kosten zijn inzichtelijk gemaakt, echter bleken sommige advocaten meerdere crediteuren codes te hebben. Een mogelijke verklaring hiervoor is het gebruik van andere rekeningnummers. Hierdoor was ook dit overzicht onvolledig en voldeed het niet aan uw verzoek.

Als laatste is door de politie gekeken naar de rekeningnummers van de verschillende advocaten en de bedragen die naar deze advocaten zijn overgemaakt. Dit overzicht bevat zowel de kosten van bijstand, maar niet exclusief deze kosten. Het kan voorkomen dat door de politie ook bedragen zijn overgemaakt die zien op bijvoorbeeld het geven van advies. Wel bleek dit het meest correcte overzicht te zijn.

Overweging

In het Excel bestand staat het totaal aan betaalde facturen, die door de politie zijn betaald aan de advocaten uit de advocatenpoule. De gegevens zijn onverdeeld in de jaren 2015, 2016 en 2017, en zien op het boekjaar waarin de uitbetaling is gedaan. Het Excel bestand bestaat uit verschillende facturen. In totaal zijn er 2318 facturen ingezonden in genoemde jaren. Van deze facturen is een draaitabel gemaakt. Dit bestand betreft een tabel met daarin een overzicht van de in totaal betaalde bedragen per kantoor over de jaren 2015, 2016 en 2017 en het totaalbedrag per kantoor over de

Onderwerp
Beslissing op uw verzoek

Datum

Pagina
3 van 4

drie jaren. Deze wijze van verstrekking is in lijn met de uitspraak van de Rechtbank Midden Nederland van 20 maart jl., waarin is geoordeeld dat enkel het totaalbedrag dat is betaald aan rechtsbijstand openbaar gemaakt dient te worden¹. U bent hiervan telefonisch op de hoogte gebracht. Tevens is in het overzicht verwerkt hoeveel facturen er per kantoor gestuurd zijn in de genoemde jaren. Wij hebben ten aanzien van de herleidbaarheid een ondergrens ingesteld. Ik zal hier later verder op in gaan.

Tevens is er gekeken in hoeverre de gegevens inzicht bieden in een deel van het inkomen van deze advocaten. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen advocaten die zelfstandig opereren, en advocaten die onderdeel zijn van een advocatenkantoor. Ik wijs daarbij op een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de afdeling) inzake een geanonimiseerd overzicht waarin is te zien hoeveel toevoegingen per gevraagde zaakcode door een advocaat zijn aangevraagd, afgegeven dan wel vastgesteld.² Afdeling heeft overwogen dat indien de namen van de advocaten in die zaak openbaar worden gemaakt, het met het indienen van herhaalde aanvragen verworven inkomen in een bepaald jaar aan de desbetreffende advocaat kan worden gekoppeld. Ingeval van openbaarmaking van de vestigingsplaats van de advocaten, kunnen deze inkomensgegevens eveneens aan een individuele advocaat worden gekoppeld gelet op de beperkte kring van advocaten in asiel- en vreemdelingenzaken. De Afdeling overweegt dat de raad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat openbaarmaking van deze gegevens een ontoelaatbare inbreuk vormt op de persoonlijke levenssfeer van de desbetreffende advocaten. In deze zaak zijn de namen derhalve vervangen door een nummer. De kring van advocaten in "politiezaken" is eveneens beperkt. Een aantal van hen werkt zelfstandig. Deze advocaten zijn in het overzicht dat ik u verstrek, voorzien van een nummer, en niet van hun eigen naam. Ik acht zowel de bescherming van hun persoonlijke levenssfeer, op grond van art. 10 lid 2 sub E Wob, alsmede het inzicht in het inkomen en het belang wat advocaten hebben bij hun inkomen, op grond van art. 10 lid 2 sub G, groter dan het belang van openbaarmaking.

Ik acht het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de raadslieden in deze hoger dan het belang van openbaarmaking van genoemde gegevens. Door het op deze manier openbaar maken van de gemaakte kosten, wordt de persoonlijke levenssfeer deze raadslieden beschermd, en ontvangt u alsnog de door u verzochte documenten.

Het hanteren van een ondergrens ten aanzien van het aantal ingediende facturen ziet op bovenstaande overwegingen. Indien een advocaat een laag aantal facturen heeft ingediend zou eenvoudig de kosten per zaak geschat kunnen worden. In het geval dat kantoren meerdere facturen ingezonden hebben, is dit niet te herleiden tot het aantal zaken, daar er per zaak of per politiemedewerker meerdere facturen kunnen zijn ingezonden gedurende de looptijd van een zaak. Ook kunnen er meerdere medewerkers bij één zaak betrokken zijn, aangezien zoals eerder genoemd de relatie tussen de advocaat en de politieambtenaar is een privaatrechtelijke overeenkomst, die vertrouwelijk is, kan een kantoor per zaak maar ook per cliënt meerdere facturen sturen.

Besluit

Ik besluit het Excel bestand met gegevens over de door u verzochte jaren gedeeltelijk openbaar te maken. Met in achtneming van de hierboven beschreven wijze en overwegingen maak ik een overzicht openbaar waaruit blijkt hoeveel geld de politie per jaar heeft betaald aan de advocaten uit de zogenoemde advocatenpoule. Tevens is in dit overzicht te zien hoeveel facturen er door de advocaten uit de advocatenpoule zijn ingediend.

¹ Zie RBMNE 20 maart 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:1048

² Zie ABRvS 5 oktober 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2601, rov. 4.1:

Onderwerp
Beslissing op uw verzoek

Datum

Pagina
4 van 4

Bij de politie berust geen overzicht van het aantal zaken waarvoor de advocaten van de advocatenpoule zijn ingezet. Een totaaloverzicht van het aantal politiemedewerkers dat bijstand heeft gekregen van een advocaat, is niet door de politie in documenten vastgelegd en ook niet te genereren daar het politiemedewerkers vrij staat een advocaat in te schakelen in eerder genoemde situaties. Ook is het niet mogelijk een overzicht te genereren van het aantal zaken en of medewerkers wat gebruik heeft gemaakt van een advocaat uit de advocatenpoule, dit aangezien een advocaat per zaak meerdere facturen kan hebben ingediend.

Ook wijs ik openbaarmaking van de naam van een (eenmans)advocatenkantoor in combinatie met de gefactureerde bedragen af, ik zal deze kantoren voorzien van een nummer. Ik verwijs u daarbij naar eerder genoemde uitspraak van de afdeling, omdat het overzicht inzicht biedt in een deel van het inkomen van deze advocaten. Artikel 10, tweede lid, onder e, Wob stond daarmee aan openbaarmaking in de weg.³

Dit besluit is gebaseerd op de artikelen 1, 2, 3, 4, 5, en 10 van de Wob en de artikelen 1:3 en 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Rechtsbescherming

Indien u zich niet kunt verenigen met de inhoud van dit besluit, kunt u in overeenstemming met de Awb binnen een termijn van zes weken na bekendmaking van dit besluit schriftelijk bezwaar maken. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan de korpschef, ter attentie van de Wob-coördinatiedesk, postbus 17107, 2502 CC Den Haag.

Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en ten minste bevatten: naam en adres, dagtekening, omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht en de gronden van bezwaar. Er dient een volmacht te worden verstrekt, indien het bezwaarschrift niet door de belanghebbende, maar namens deze wordt ingediend. Wij verzoeken u bij schriftelijke correspondentie altijd ons kenmerk te vermelden.

De elektronische weg voor het indienen van een bezwaarschrift is niet geopend.

Hoogachtend,
de korpschef van politie,
namens deze,

Mr. E.M. de Vries MPA
Directeur korpsstaf

³ Zie ABRvS 5 oktober 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2601, rov. 4.1

Bijlage 1

Facturen via de crediteuren uit Smartstream o.b.v de namen uit de "Advocatenlijst bij geweldsaanwendingen"

Som van Factuur bedrag Rijlabels	Kolomlabels			2017 Eindtotaal	Aantal facturen per kantoor
	2015	2016	2017		
1			4.519,14	4.519,14	X
Anker & Anker Strafrechtadvocaten	11.822,81	38.195,67	99.236,38	149.254,86	128
Van Barneveld Advocaten	15.363,98	54.262,86	143.092,67	212.719,51	84
Holla Advocaten	26.621,80	49.188,22	112.232,06	188.042,08	152
Jaegers & Soons Advocaten	29.656,38	55.065,82	30.559,15	115.281,35	92
Knoops Advocaten	110.466,26	160.187,56	119.853,48	390.507,30	41
Noorduyn Vermeij van Straalen Advocaten	883,30	15.560,60	35.755,30	52.199,20	46
Raetsluy Baronie Advocaten	26.268,95	54.554,91	31.764,01	112.587,87	86
De Roos & Pen Advocaten	123.972,75	158.406,36	194.816,37	477.195,48	322
Sjocrona van Stigt Advocaten	643.253,00	882.066,08	1.148.486,96	2.673.806,04	1152
2	28.183,96	116.039,16	179.809,23	324.032,35	184
Thomasse Advocaten & Procureurs	4.436,58	1.234,06	1.406,50	7.077,14	X
M van der Steeg/IJssel Advcoaten	6.992,11	14.088,97	14.820,23	35.901,31	X
3	4.954,95	7.750,07	1.545,78	14.250,80	X
Eindtotaal	1.032.876,83	1.606.600,34	2.117.897,26	4.757.374,43	2318